

APSTIPRINĀTSAS JAUNĀ
REDAKCIJĀ
VAS "Latvijas Loto"
(23.09.2015. IKVP vadlīnijas)
04.07.2019. Valdes sēdē,
Protokols Nr.25, lēmums Nr.4.1.

Valsts akciju sabiedrības „Latvijas Loto” Interesu konflikta un viesmīlības politikas vadlīnijas

Mērķis – vadlīniju mērķis ir nodrošināt īpašu kārtību un noteikumus, kādā VAS "Latvijas Loto" (turpmāk tekstā – Sabiedrība) darbinieki veic savus darba pienākumus, ievērojot biznesa ētikas principus, kā arī Sabiedrības darbinieku rīcību interešu konflikta un / vai korupcijas gadījumos un dāvanu un/vai viesmīlības saņemšanas gadījumos no spēlētājiem un/vai sadarbības partneriem, vai potenciālajiem spēlētājiem un sadarbības partneriem, kā arī nosacījumus, kā ētiskā veidā tiek virzīts Sabiedrības viedoklis un intereses un kā tiek nodrošināta trauksmes celšana Sabiedrībā par iespējamu pārkāpumu, kas var kaitēt sabiedrības interesēm.

Lietošanas sfēra – Vadlīnijas ir darba kārtības noteikumu neatņemamā sastāvdaļa un tās ir saistošas visiem Sabiedrības darbiniekiem, neatkarīgi no viņu pakļautības un iedalījuma Sabiedrības struktūrvienībās, kā arī vadlīnijas ir pieejamas publiski Sabiedrības mājaslapā pieejamības nodrošināšanai citām Sabiedrības darbībā iesaistītajām pusēm.

Ētikas pamatprincipi Sabiedrības darbinieku profesionālajā jomā un darbinieku savstarpējās attiecībās, kā arī to attiecībās un saskarsmē ar Sabiedrības klientiem ir noteikti Sabiedrības *Darba kārtības noteikumos* u.c. iekšējos normatīvajos aktos. Situācijās, kas nav minētas šajās vadlīnijās vai tām saistošajos dokumentos, darbinieks rīkojas saskaņā ar vispārējām uzvedības ētikas normām.

Saistošie ārējie un iekšējie normatīvie akti:

- *Trauksmes celšanas likums;*
- *Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likums;*
- *MK noteikumi Nr.631 Noteikumi par iekšējās kontroles sistēmas pamatprasībām korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai publiskas personas institūcijā;*
- *Valsts pārvaldes iekārtas likums;*
- *WLA/ SCS (Pasaules loteriju asociācijas Loteriju drošības kontroles standarts);*
- *Valsts kancelejas Labās prakses vadlīnijas iekšējās trauksmes celšanas sistēmas izveidei u.c.*

Pielikumā:

- Dāvanu reģistrs;
- Trauksmes cēlēja ziņojuma veidlapa;
- Kopsavilkums trauksmes cēlēja ziņojuma atbilstības izvērtējumam.

1. Dalība sabiedrības organizētajās izlozēs, momentloterijās un papildizlozēs.

- 1.1. Ņemot vērā sabiedrības darbības specifiku – izložu organizēšana un momentloteriju tirdzniecība, sabiedrības darbiniekiem nepieciešams pievērst īpašu uzmanību sabiedrības darbības integritātes uzturēšanā.
- 1.2. Sabiedrības darbiniekiem ir atļauts piedalīties Sabiedrības organizētajās izlozēs, papildspēlēs un iegādāties momentloterijas, izņemot šajās vadlīnijās atrunātos gadījumus. Tas ir iespējams, jo Sabiedrības izložu procesā ir nodrošināta augsta līmeņa drošība.
- 1.3. Sabiedrības darbiniekiem ir aizliegts piedalīties Sabiedrības:
 - 1.3.1. organizētajās izlozēs, kurās laimētāja noteikšana notiek manuāli;
 - 1.3.2. organizētajās izlozēs, kuru noteikumi paredz dalībnieku un/vai laimētāju vārdu, uzvārdu publiskošanu;
 - 1.3.3. organizētajās izlozēs, kurās izlozētajam dalībniekam jāpiedalās klātienē publiskā izlozē;
 - 1.3.4. sociālo tīklu kontos, mājaslapā u.c. organizētajos konkursos (piemēram, aptaujās ar izlozes balvām to dalībniekiem u.tml.), izņemot speciāli darbiniekiem paredzētajos konkursos.
- 1.4. Gadījumā, ja Sabiedrības darbinieks vai darbinieka ģimenes loceklis ir laimējis laimestu, kas pārsniedz **EUR 700,00**, Sabiedrības darbinieks sagatavo ziņojumu Sabiedrības valdei.
- 1.5. Ņemot vērā Sabiedrības sadarbību ar citām komercsabiedrībām – loteriju biļešu pārdevējiem, un lai nodrošinātu publisko pārlicību par Sabiedrības godīgu darbību, kā arī lai uzturētu Sabiedrības integritāti, Sabiedrības darbinieki nevar atrasties līgumattiecībās ar citu loteriju un/vai azartspēļu organizētājiem. Sabiedrības darbiniekiem ir pienākums ziņot Sabiedrības valdei par jebkāda veida savu, cita Sabiedrības darbinieka un/vai savu radnieku¹ saistību ar citām loterijām un/vai azartspēlēm.

2. Interesu konflikts un / vai korupcija un to iestāšanās risku apzināšanas un mazināšanas pasākumi.

- 2.1. Interesu konflikts un / vai korupcija pastāv gadījumos, kad Sabiedrības darbinieki izmanto sava amata priekšrocības lēmuma pieņemšanā un/vai citu darbību veikšanā Sabiedrībā, lai gūtu labumu sev, radniekiem vai trešajām personām.
- 2.2. Interesu konflikta un / vai korupcijas novēršanas vadības pasākumu organizēšanas mērķis ir nodrošināt interešu konflikta un / vai korupcijas risku vadību un pretkorupcijas pasākumu plānošanu un izpildes uzraudzību, kas Sabiedrībā tiek īstenots VAS “Latvijas Loto” risku analīzē, balstoties uz plašu iestādes veicamo funkciju izvērtējumu un visu daļu darbinieku iesaisti.
- 2.3. Korupcijas vai interešu konflikta un / vai korupcijas augstam riskam pakļauto funkciju izpildē tiek noteikta atbildības dalīšana, lēmuma pieņemšanā iesaistot vismaz divus atbildīgos vai specializētas funkciju izpildes komisijas (iepirkumu, revīzijas, līdzekļu pieņemšanas un norakstīšanas u.c.), kā arī ieceļot atsevišķu jomu atbildīgās personas, kurām ir pienākums ziņot par normatīvajos aktos noteiktajiem interešu konflikta, korupcijas, noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas vai citiem sabiedrībai kaitējošiem vai potenciāli kaitējošiem gadījumiem / situācijām, Sabiedrībai nodrošinot ziņotāju aizsardzību un neietekmējamību.
- 2.4. Ne retāk kā reizi gadā tiek veikta visu Sabiedrības amatu izvērtēšana, lai noteiktu amatus, kuri ir pakļauti interešu konflikta un / vai korupcijas riskam, novērtētu identificētā riska iestāšanās varbūtību jeb pakāpi – liels, vidējs vai mazs. Ikgadējās

¹ Radnieki šo vadlīniju izpratnē ir: tēvs, māte, vecāmāte, vecaistēvs, bērns, mazbērns, adoptētais, adoptētājs, brālis, māsa, pusmāsa, pusbrālis, laulātais, atbilstoši LR likumam „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā”.

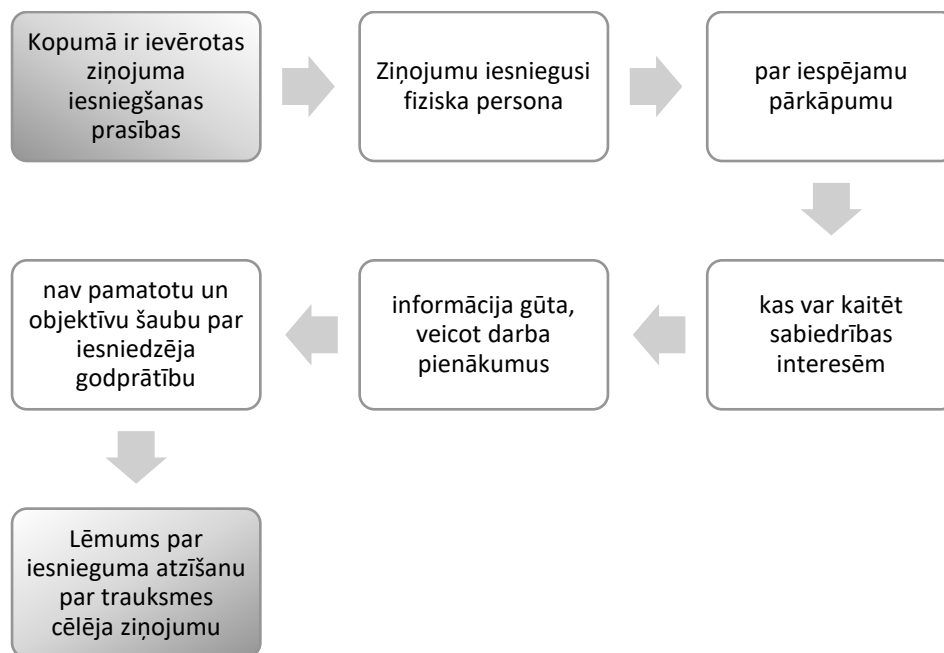
- amatu korupcijas risku analīzes rezultāti tiek atspoguļoti un apstiprināti ar vadības rīkojumu.
- 2.5. Darbiniekiem / amatpersonām ar augstu interešu konflikta un / vai korupcijas risku, ja iespējams un ja darba specifika un Darba likuma prasības to pieļauj, tiek nodrošināts vismaz viens no šādiem pasākumiem:
 - 2.5.1. nejaušības princips darba uzdevumu sadalē;
 - 2.5.2. regulāra darba uzdevumu rotācija, tas ir vienas struktūrvienības vai Sabiedrības ietvaros noteiktā periodā darbiniekam regulāri tiek mainīti darba uzdevumi, ja, ņemot vērā darba specifiku, tas ir iespējams;
 - 2.5.3. darbinieka pārcelšana jeb rotācija, darbiniekam piedāvājot citu līdzvērtīgas atbildības un atbildības amatu Sabiedrības ietvaros, tādējādi mainot pienākumu apjomu un privātpersonu, attiecībā uz kurām veic savus amata pienākumus, loku.
 - 2.6. Sabiedrības darbiniekiem ir aizliegts, izmantojot savu amatu Sabiedrībā, censties virzīt personīgās intereses vai gūt labumu personīgās interesēs un/vai radnieku interesēs un/vai trešo pušu interesēs, un vai veikt darbības pret Sabiedrības interesēm.
 - 2.7. Sabiedrības darbiniekiem ir aizliegts tiešā vai netiešā veidā gūt labumu no darbībām, ar kurām Sabiedrības darbinieks var ietekmēt Sabiedrības lēmumu pieņemšanu.
 - 2.8. Sabiedrības darbiniekiem ir aizliegts gūt personīgas priekšrocības, izmantojot, Sabiedrībai pieejamās iespējas, izņemot gadījumus, kad Sabiedrība nepārprotami nolēma tās izmantot un/vai šī iespēja ir publiski pieejama.
 - 2.9. Sabiedrības darbiniekiem aizliegts izmantot sava amata Sabiedrībā priekšrocības, lai ietekmētu ar Sabiedrības darbinieku saistītām personām un/vai radniekiem piederoša uzņēmuma klientu rīcību.
 - 2.10. Katram Sabiedrības darbiniekam jāizvairās no situācijām, kur pastāv vai var pastāvēt iespēja radīt potenciālu interešu konfliktu, kas var apgrūtināt Sabiedrības darbinieka lēmumu pieņemšanu Sabiedrības interesēs.
 - 2.11. Pastāv vairākas situācijas, kurās var pastāvēt interešu konflikts un / vai korupcija. Visizplatītākie ir dāvinājumu, dāvanu pieņemšana, tuvas vai radnieku attiecības ar sadarbības partneriem, konfidencialās informācijas nodošana konkurentiem un privilēģētas informācijas izmantošana nepieņemamā veidā, kaitējot Sabiedrībai vai Sabiedrības interesēm:
 - 2.11.1. Interešu konflikta un / vai korupcijas situāciju rada jebkāda darījuma slēgšana (lēmuma par tā slēgšanu pieņemšana), ko Sabiedrības darbinieks veic ar sev vai ar viņu saistītām personām² piederošiem uzņēmumiem, un/vai ar pašām saistītām personām.
 - 2.11.2. Interešu konflikts rodas darbiniekam ietekmējot vai tieši piedaloties Sabiedrības lēmuma pieņemšanā, kas saistās ar paša darbinieka finansiālo labklājību. Tas var ietvert arī jebkāda veida diskusijas, iekļaujot kolektīvo lēmuma pieņemšanu attiecībā uz konkrēto darbinieku.
 - 2.12. Gadījumā, ja Sabiedrības darbinieks novēro jebkāda veida interešu konflikta un / vai korupcijas pazīmes, tam ir nepieciešams sagatavot un iesniegt ziņojumu par interešu konfliktu Sabiedrības valdei, izņemot gadījumus, kad konstatētā situācija satur visas trauksmes celšanas ziņojumam nepieciešamās pazīmes (skatīt [3.1.punktu](#)), jo tad jārīkojas atbilstoši trauksmes celšanas kārtībai (skatīt 3.punktu).

3. Trauksmes nosacījumi un celšanas kārtība

- 3.1. Jebkura fiziskā persona, kura Sabiedrībā veicot darba pienākumus vai dibinot tiesiskās attiecības, kas saistītas ar darba pienākumu veikšanu, ir guvusi informāciju par pārkāpumu, kas var kaitēt Sabiedrības interesēm, un uzskata, ka šī informācija par

² Saistītas personas šo vadlīniju izpratnē ir radnieki: tēvs, māte, vecāmāte, vecaistēvs, bērns, mazbērns, adoptētais, adoptētājs, brālis, māsa, pusbērns, pusbrālis, laulātais.

pārkāpumu ir ticama/patiesa, var celt trauksmi, iesniedzot trauksmes ziņojumu. Trauksmes ziņojumam jāsaturs visas normatīvajos aktos noteiktās sekojošās pazīmes:

- 3.2. Trauksmes cēlētājam ir tiesīgs celt trauksmi īpaši par šādiem pārkāpumiem:
- 3.2.1. amatpersonu bezdarbību, nolaidību vai dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu;
 - 3.2.2. korupciju un krāpšanu;
 - 3.2.3. publiskas personas finanšu līdzekļu vai mantas izšķērdēšanu;
 - 3.2.4. izvairīšanos no nodokļu samaksas;
 - 3.2.5. sabiedrības veselības apdraudējumu;
 - 3.2.6. pārtikas drošības apdraudējumu;
 - 3.2.7. būvniecības drošības apdraudējumu;
 - 3.2.8. vides drošības apdraudējumu;
 - 3.2.9. darba drošības apdraudējumu;
 - 3.2.10. sabiedriskās kārtības apdraudējumu;
 - 3.2.11. cilvēktiesību pārkāpumu;
 - 3.2.12. pārkāpumu publisko iepirkumu jomā;
 - 3.2.13. pārkāpumu finanšu un kapitāla tirgus sektorā;
 - 3.2.14. konkurences tiesību pārkāpumu.
- 3.3. Apzināti nepatiesu ziņu sniegšana, valsts noslēpumu saturošas informācijas izpaušana un ziņošana tikai par personīgu interešu aizskārumu nav uzskatāma par trauksmes celšanu. Par apzināti nepatiesu (melīgu) ziņu sniegšanu personai nepiešķir nekādas aizsardzības garantijas un viņu var saukt pie likumā noteiktās atbildības.
- 3.4. Trauksmes cēlētājam trauksmes ziņojuma iesniegšanai var izmantot:
- 3.4.1. Sabiedrības iekšējo trauksmes celšanas mehānismu;
 - 3.4.2. ārējo trauksmes celšanas mehānismu, iesniedzot ziņojumu kompetentajai institūcijai atbilstoši iestādes darbības jomai (skatīt darbības jomām atbilstošo kompetento iestādi šeit: <https://www.trauksmescelejs.lv/kur-celt-trauksmi>);
 - 3.4.3. vērsties trauksmes cēlēju kontaktpunktā – Valsts kancelejā.
- 3.5. Sabiedrībā trauksmes ziņojumus var iesniegt šādi:
- 3.5.1. elektroniski, nosūtot ar drošu elektronisko parakstu parakstītu trauksmes ziņojumu uz Sabiedrības e-pasta adresi trauksme@latloto.lv, īpaši norādot, ka tas ir trauksmes ziņojums;

- 3.5.2. pašrocīgi parakstītu, ar īpašu atzīmi, ka tas ir trauksmes ziņojums, nosūtot pa pastu, kurjerpastu;
- 3.5.3. iesniedzot to klātienē Sabiedrībā par trauksmes celšanas jautājumiem atbildīgajai personai (turpmāk – atbildīgā persona) – IS drošības speciālistam vai tā prombūtnes laikā Kvalitātes, drošības un korporatīvās atbildības daļas vadītājam.
- 3.6. Trauksmi var celt, arī sniedzot informāciju publiski, ja objektīvu iemeslu dēļ nav iespējams izmantot trauksmes celšanas mehānismus vai trauksmes cēlēja ziņojumā norādītais pārkāpums ilgstoši bez objektīva iemesla netiek novērsts.
- 3.7. Sabiedrība aicina trauksmes celšanai izmantot trauksmes cēlēja ziņojuma veidlapu, kuru var lejupielādēt šeit: *Trauksmes cēlēja ziņojuma veidlapa*.
- 3.8. Par trauksmes ziņojumu nav uzskatāms anonīms iesniegums.
- 3.9. Ja persona ir iesniegusi iesniegumu, nenorādot, ka tas ir trauksmes cēlēja ziņojums, tad, kamēr iesniegums vēl nav izskatīts pēc būtības, persona var lūgt šo iesniegumu atzīt par trauksmes cēlēja ziņojumu.
- 3.10. Ja Sabiedrība konstatē, ka jautājuma izskatīšana nav vai daļēji ir tās kompetencē, trauksmes ziņojuma iesniegums 10 dienu laikā tiek pārsūtīts kompetentajai institūcijai.
- 3.11. Ja jautājuma izskatīšana pilnībā vai daļēji ir Sabiedrības kompetencē, Sabiedrībā noteiktā atbildīgā persona 7 dienu laikā, pēc visu norādīto trauksmes cēlēja ziņojuma pazīmju izvērtēšanas, pieņem lēmumu par iesnieguma atzīšanu par trauksmes cēlēja ziņojumu - ir vai nav atzīstams par trauksmes ziņojumu, un pieņem par to lēmumu. Ziņojuma izvērtēšana tiek ievērots "četrus acu princips", kur pazīmes izvērtē atbildīgā persona, bet izvērtējumu caurskata Kvalitātes, drošības un korporatīvās atbildības daļas vadītājs.
- 3.12. Par pieņemto lēmumu atbildīgais darbinieks informē personu 3 dienu laikā no lēmuma pieņemšanas dienas.
- 3.13. Par trauksmes cēlēja ziņojuma izskatīšanas gaitu atbildīgā persona trauksmes cēlēju informē ne vēlāk kā divu mēnešu laikā no dienas, kad personas iesniegums atzīts par trauksmes cēlēja ziņojumu.
- 3.14. konsultācijas par trauksmes celšanas jautājumiem Sabiedrībā sniedz atbildīgā persona - IS drošības speciālists Aleksejs Nikulins, tālr. 20200051, e-pasts: trauksme@latloto.lv.
- 3.15. Trauksmes cēlēju kontaktpunkts ir Valsts kanceleja, kas par trauksmes celšanas jautājumiem ir izveidojusi mājaslapu www.trauksmescelejs.lv, kurā ir publicēta arī institūciju un tajās esošo kontaktpersonu kontaktinformācija ar mērķi atvieglot personām noteikt, kura institūcija konkrētajā gadījumā ir uzskatāma par kompetento institūciju.
- 3.16. Trauksmes cēlēja ziņojumam ir konfidencialas (ierobežotas pieejamības) informācijas statuss, kā arī atbildīgā persona uzreiz pēc ziņojuma saņemšanas veic tajā ietvertu personas datu (vārds, uzvārds, personas kods) un citas informācijas (amats, vecums u.tml.), kas var atpazīt personu, pseidonimizāciju, turpmāk izvērtēšanā izmantojot pseidonimizēto informāciju.
- 3.17. Trauksmes cēlēja personas datiem, ziņojumam un tam pievienotajiem rakstveida vai lietiskajiem pierādījumiem, kā arī trauksmes cēlēja ziņojuma izskatīšanas materiāliem ir konfidencialas (ierobežotas pieejamības) informācijas statuss.
- 3.18. Trauksmes cēlēja personas datus var nodot tikai personām (institūcijām), kurām tie nepieciešami trauksmes cēlēja ziņojuma vai uz tā pamata ierosinātas pārkāpuma lietas izskatīšanai vai trauksmes cēlēja vai viņa radnieku aizsardzībai.
- 3.19. Aizsardzība trauksmes cēlējiem:
- 3.19.1. aizliegts disciplināri vai citādi sodīt, atbrīvot no darba vai amata, pazemināt amatā, pārcelt citā darbā vai amatā vai citādi tieši vai netieši radīt viņiem nelabvēlīgas sekas trauksmes cēlēja ziņojuma dēļ;

3.19.2. ar trauksmes celšanu saistītās nelabvēlīgās sekas atkarībā no to veida novērš atbilstoši tiesību aktiem, kas regulē darba tiesiskās vai citas civiltiesiskās attiecības vai valsts dienesta attiecības.

4. Ziņošana par interešu konfliktu un trauksmes celšanas gadījumiem

- 4.1. Ziņojuma par interešu konfliktu iesniegšana Sabiedrības valdei ļauj atrisināt neskaidrus jautājumus un dod iespēju novērst interešu konflikta situāciju pirms iespējamiem sarežģījumiem.
- 4.2. Sabiedrības darbiniekam nekavējoties, pēc informācijas iegūšanas par iespējamo interešu konfliktu, nepieciešams ziņot par to rakstveidā Sabiedrības valdei. Šī prasība ir spēkā arī gadījumā, ja Sabiedrības darbinieks uzzina par iespējamo interešu konfliktu pēc tam, kad interešu konflikts ir iestājies.
- 4.3. Ja Sabiedrības darbiniekam nav skaidrības vai situācija var tikt raksturota, kā interešu konflikts un / vai korupcija, darbiniekam ir jālūdz padoms Kvalitātes, drošības un korporatīvās atbildības daļas darbiniekiem vai valdei.
- 4.4. Sabiedrības darbiniekam nekavējoties, izņemot gadījumus, kad ir doti citi norādījumi, jāveic atbilstoši pasākumi, lai nodrošinātu interešu konflikta un / vai korupcijas novēršanu vai, lai novērstu esošas aizdomas par interešu konflikta un / vai korupcijas iespējamo rašanos.
- 4.5. Ja Sabiedrības darbiniekam kļuvis zināms par cita darbinieka iespējamo atrašanos interešu konfliktā un / vai korupcijas riskā, Sabiedrības darbiniekam ir pienākums nekavējoties norādīt uz to darbiniekam un pieprasīt, lai par radušos situāciju tiktu ziņots valdei. Ja cits darbinieks atteiksies no ziņošanas, darbiniekam pašam ir jāziņo par to valdei.
- 4.6. Sabiedrības darbiniekam nepieciešams ziņot par interešu konflikta veidu un mērogu pirmajā valdes sēdē pēc tam, kad fakti par interešu konfliktu un / vai korupcijas risku nonāca Sabiedrības darbinieka uzmanības lokā.
- 4.7. Pēc ziņojuma par interešu konfliktu un / vai korupcijas risku, Sabiedrības darbiniekam, kurš ir tieši tajā iesaistīts:
 - 4.7.1. aizliegts piedalīties lēmumu pieņemšanas diskusijā attiecībā uz radušos interešu konflikta situāciju un / vai korupcijas riska situāciju. Sabiedrības valde var atļaut Sabiedrības darbiniekam novērot valdes lēmumu pieņemšanas procesu attiecībā uz noteikto interešu konfliktu un / vai korupcijas riska situāciju;
 - 4.7.2. aizliegts ietekmēt jebkādā veidā valdes diskusiju vai lēmumu pieņemšanu attiecībā uz jebkāda veida jautājumiem, kas skar noteikto situāciju.
- 4.8. Reizi gadā Kvalitātes, drošības un korporatīvās atbildības daļa par iepriekšējo gadu sagatavo (ne vēlāk kā 3 mēnešu laikā pēc Sabiedrības gada pārskata apstiprināšanas):
 - 4.8.1. ziņojumu par interešu konflikta un / vai korupcijas situācijām apkopojumu Sabiedrībā (ja bijuši fiksēti interešu konflikta gadījumi), iesniedzot tos izskatīšanai valdes sēdē;
 - 4.8.2. informācija par Sabiedrībā veiktajiem pasākumiem korupcijas un interešu konflikta risku novēršanai;
 - 4.8.3. apkopotā veidā trauksmes celšanas iekšējās sistēmas ietvaros saņemto trauksmes cēlāju ziņojumu skaitu un rezultātu pēc to izskatīšanas (ja bijuši ziņojumi), norādot pārkāpuma būtību, veidu, izskatīšanas rezultātu, kādas sabiedrības intereses aizskartas, kāds bija (varēja būt) kaitējums;
 - 4.8.4. un vadlīniju 4.8.2. un 4.8.3. punktā noteikto informāciju iekļauj Sabiedrības Ilgtspējas pārskatā, kas tiek publiskots Sabiedrības mājaslapā.

5. Ārpus Sabiedrības darbības.

- 5.1. Sabiedrības darbiniekam jāziņo par iespējamiem konfliktiem, kas iestājas vai var iestāties, pildot ārpus Sabiedrības darbības. Neatkarīgi no darbinieka aktivitātēm ārpus Sabiedrības, Sabiedrības darbiniekiem ir pienākums neveikt darbības, kas negatīvi ietekmē vai var ietekmēt Sabiedrību un sabiedrības intereses.
- 5.2. Sabiedrības darbiniekiem *ir aizliegts* piedalīties jebkāda veida nelegālās loterijās vai azartspēlēs. Kā piemēru nelegālām loterijām vai azartspēlēm var minēt uzņēmumu, kas piedāvā loterijas vai azartspēles internetā Latvijas teritorijā, ir reģistrēts ārpus Latvijas Republikas un nav saņēmis Latvijas Republikas izložu vai azartspēļu licenci.
- 5.3. Īpašs aizliegums uz jebkāda veida Sabiedrības darbinieka darbību vai sadarbību attiecas uz tām organizācijām, kas var konkurēt vai jau ir Sabiedrības konkurenti tās darbības veidos.
- 5.4. Īpašs aizliegums, kas ir minēts šo vadlīniju 5.3. punktā attiecās arī uz Sabiedrības darbinieku piedalīšanos izlozēs un/vai azartspēlēs tādos gadījumos, kad Sabiedrības darbinieka personas dati tiek un/vai tiks publiskoti, izņemot preču un pakalpojumu loteriju un izņēmumus, kas ir minēti šajās vadlīnijās. Piemēram, Sabiedrības darbiniekam *ir aizliegts* piedalīties:
 - 5.4.1. tādās izlozēs un/vai azartspēlēs, kad laimētāja vārds un uzvārds tiek pārraidīts televīzijā vai publicēts interneta vietnēs (tai skaitā sociālo tīklu profilos), t.sk. publiski dalīties ar citu izložu / azartspēļu organizētāju spēļu reklāmām / informāciju par to spēlēm;
 - 5.4.2. izlozēs un/vai azartspēlēs, ja darbinieka spēlēšanas ieradumu regularitāte liek domāt par iespējamo Sabiedrības darbinieka atkarību no izlozēm un/vai azartspēlēm, kā arī spēlēšanas biežums pievērš apkārtējās publikas uzmanību.
- 5.5. Sabiedrības darbiniekam ir aizliegts ieņemt amatu citā uzņēmumā (organizācijā, iestādē), kura sadarbojas ar Sabiedrību un kur darbinieks, izmantojot savu amatu Sabiedrībā, var gūt labumu citai organizācijai, ietekmējot iepirkšanas, pārdošanas procesus vai jebkāda cita veida Sabiedrības lēmumus, izņemot gadījumus, kad šī interešu konflikta iespējamība ir rakstveidā paziņota Sabiedrības valdei un Sabiedrības valde, izvērtējot situācijas atbilstību normatīvo aktu prasībām, to ir akceptējusi.
- 5.6. Darbiniekam, kas stājas amatā citā organizācijā, kas var radīt interešu konfliktu un / vai korupcijas risku, vai situāciju, kas skar Sabiedrības intereses, nepieciešams pārrunāt ar valdi, lai novērtētu iespējamā amata akceptēšanas sekas uz Sabiedrību. Lēmumu šajā gadījumā pieņem Sabiedrības valde, ievērojot, ka šāda amata akceptēšanas gadījumā tai ir tiesības pieprasīt darbiniekam atkāpšanos no Sabiedrības amata.
- 5.7. Darbinieks savā darbībā ievēro atklātību pret Sabiedrību, ievērojot normatīvajos aktos paredzētos ierobežojumus.
- 5.8. Ar profesionālo darbību saistītajos publiskajos izteikumos nodarbinātais paskaidro, vai viņš pauž savu personisko vai Sabiedrības viedokli.

6. Dāvanas.

- 6.1. Dāvinājums šo vadlīniju izpratnē ir mantisks vai citāda veida labums, ko saņem vai var saņemt Sabiedrība vai tās darbinieki, veicot ar Sabiedrības saimniecisko darbību saistītus pienākumus.
- 6.2. Sabiedrības darbiniekiem ir aizliegts pieņemt jebkāda veida dāvinājumus, dāvanas un viesmīlību no spēlētājiem, sadarbības partneriem vai arī no potenciālajiem spēlētājiem un sadarbības partneriem, kas var radīt interešu konfliktu starp darbinieka personīgajām interesēm un pienākumu rīkoties Sabiedrības interesēs.

- 6.3. Darbiniekiem ir aizliegts saņemt un pieprasīt sev vai kādas citas personas vārdā dāvanu/-as, dāvinājumu/-s, izklaidi, viesmīlību no spēlētājiem un/vai sadarbības partneriem, kas var ietekmēt Sabiedrības lēmumus vai arī radīt iespaidu par to ietekmi uz Sabiedrības biznesa procesiem.
- 6.4. Labprātīgi sniegtas dāvanas, viesmīlības, ieskaitot ēdienus un izklaides, ir atļauts pieņemt gadījumos, kad tās ir parasti pieļaujamas, nav dārgas un tiek pieņemtas, nekādi neietekmējot Sabiedrības un/vai to darbinieku lēmumu pieņemšanas procesus (kā labprātīgi izdarītu dāvinājumu, simpātiju izteikšanu no personas par jau notikušu rezultātu, kura izpildi nekādi nav ietekmējis sekojošais dāvinājums).
- 6.5. Sabiedrības darbiniekiem ir aizliegts pieprasīt vai saņemt sekojošas dāvanas no esošajiem vai potenciālajiem spēlētājiem un/ vai sadarbības partneriem, izņemot 7. punktā noteikto:
- 6.5.1. naudu vai naudai līdzvērtīgas dāvanas neatkarīgi no dāvanas vērtības;
- 6.5.2. materiālus priekšmetus un/vai citus materiālas vai nemateriālas dabas labumus, kuru vērtība pārsniedz EUR 150,00 par priekšmetu.
- Ja ir nepieklājīgi atteikt dāvanu un dāvanu vērtība pārsniedz EUR 150,00 par priekšmetu, dāvanu var pieņemt, iepriekš saskaņojot to ar valdi, kā arī veicot attiecīgo reģistrāciju dāvanu reģistrā. Dāvanu reģistrā iekļautas dāvanas paliek Sabiedrības īpašumā un tās atļauts glabāt Sabiedrības saimnieciskās darbības telpās, ja vien šis dāvinājums nav īpašu simpātiju apliecinājums atsevišķam darbiniekam (piem. TV izložu vadītājam).

7. Ceļojumi.

- 7.1. Sabiedrības darbiniekiem ir aizliegts kā dāvinājumu saņemt no esošajiem spēlētājiem, sadarbības partneriem vai potenciālajiem spēlētājiem, sadarbības partneriem sekojošo:
- 7.1.1. jebkāda veida ceļojumu biļetes, izņemot korporatīvus pasākumus (sadarbību), kas saistīti ar Sabiedrības saimniecisko darbību un ir pušu saskaņoti. Ceļojuma izdevumus un uzturēšanās izdevumus Sabiedrības darbinieku komandējumiem apmaksā pati Sabiedrība;
- 7.1.2. uzturēšanās izdevumus, neatkarīgi no tā, vai uzturēšanās ir saistīta ar Sabiedrības darbu. Uzturēšanās izdevumus Sabiedrības darbiniekiem komandējumos Sabiedrība apmaksā no saviem līdzekļiem.

8. Maltītes un izklaide.

- 8.1. Sabiedrības darbinieki var pieņemt ēdienu un sekojošus izklaides veidus no esošajiem vai potenciālajiem sadarbības partneriem:
- 8.1.1. Maltītes (vai līdzvērtīgi patērējamas lietas), biļetes vai ielūgumus uz sporta, teātra vai citiem izklaidējošiem pasākumiem, ko apmeklē esoša vai potenciāla sadarbības partnera pārstāvis, lai veiktu biznesa pārrunas. Šāda veida dāvinājumi var tikt pieņemti, ja tie atbilst sekojošiem nosacījumiem:
- 8.1.1.1. saprātīgi pēc apjoma un ir saskaņā ar labiem biznesa paradumiem un ētikas principiem;
- 8.1.1.2. nav pretrunā ar Latvijas Republikas likumiem un citiem normatīvajiem aktiem;
- 8.1.1.3. neietekmē Sabiedrības lēmumu pieņemšanu;
- 8.1.1.4. gadījumā, ja notikums tiek publiskots, tas negraus Sabiedrības imidžu;
- 8.1.1.5. maltīšu, tām līdzvērtīgu dāvinājumu un/vai izklaides piedāvājumu regularitāte neliecina par iespējamiem nepiemērotiem, interešu konfliktu radošiem cēloņiem (nodomiem).

- 8.1.2. Biznesa konferenču, prezentāciju vai citu pasākumu apmeklēšanu, ko rīko esošais vai potenciālais sadarbības partneris, ņemot vērā, ka tam jāatbilst sekojošam:
- 8.1.2.1. tas atbilst punkta 8.1.1. apakšpunktu kritērijiem;
 - 8.1.2.2. transporta izmaksas turp un atpakaļ un uzturēšanās izmaksas ir apmaksātas no Sabiedrības līdzekļiem;
 - 8.1.2.3. ja sadarbības partneris rīko pasākumu, kur netiek iekasēta maksa par pasākuma apmeklēšanu, Sabiedrības darbinieks var apmeklēt šo pasākumu ar attiecīgā direktora, daļas vadītāja piekrišanu vai arī ar valdes piekrišanu. Šādā gadījumā Sabiedrība sedz no saviem līdzekļiem transporta izmaksas.
 - 8.1.2.4. Sabiedrības darbinieks, apmeklējot šos pasākumus, var pieņemt dāvanas un suvenīrus, tādus kā T-krekli, kalendāri, grāmatas, citi ofisa piederumi, atslēgas piekariņi, un citi prezentējamie produkti, gadījumā, ja šādu dāvanu un suvenīru vidējā vērtība nepārsniedz **EUR 150,00** par vienu priekšmetu.
- 8.2. Par gadījumiem, kad darbiniekam tiek piedāvāts dāvinājums, kura pieņemšana var radīt interešu konfliktu (iespaidu, ka tas var ietekmēt vai ir ietekmējis jebkāda ar Sabiedrības saimniecisko darbību saistīta pieņemtā lēmuma rezultātu) un / vai korupciju, darbiniekam par to ir jāziņo Sabiedrības valdei.

9. Ētiskas lobēšanas noteikumi

- 9.1. Lobēšana šo vadlīniju izpratnē ir vadības akceptēta Sabiedrības darbinieka apzināta un sistemātiska komunikācija ar valsts pārvaldes amatpersonām nolūkā ietekmēt lēmumu pieņemšanas procesu, kurā publiskās varas subjekts pieņem, groza vai atceļ normatīvos aktus vai politikas plānošanas dokumentus, kā arī sagatavo tos, atbalsta vai noraida priekšlikumus un iebildumus par tiem noteiktu interešu īstenošanai.
- 9.2. Dialogam starp lobētājiem un lēmumu pieņēmējiem ir jāatbilst noteiktiem principiem:
- 9.2.1. nodrošināt visiem attiecīgā jautājuma izlemšanā iesaistītajiem lobētājiem vienlīdzīgas iespējas tikties ar lēmuma pieņēmējiem un saņemt nepieciešamo informāciju;
 - 9.2.2. tam ir jābūt atklātam;
 - 9.2.3. lēmumu pieņēmējiem ir jāsabalansē dažādas intereses un jāatskaitās sabiedrībai par savu darbību;
 - 9.2.4. pieņemot lēmumu, ņemt vērā visas vietējās sabiedrības intereses, ne tikai tās, kuras aizstāv lobētājs.
- 9.3. Darbiniekam aizliegts veikt sekojošas darbības, kas var apdraudēt un graut lobēšanas tiesiskumu:
- 9.3.1. veikt nelegālus maksājumus un vienoties par samaksu, lai panāktu interešu izpildi, sniegt materiālās vērtības, pakalpojumus vai priekšrocības amatpersonām;
 - 9.3.2. veicināt nevienlīdzīgas lobēšanas iespējas caur ietekmīgu draugu, paziņu vai politiskās partijas biedru loku rada priekšrocības panākt sev izdevīgu lēmumu pieņemšanu tiem, kas var nodibināt tiešus sakarus ar publiskās varas pārstāvjiem, tādējādi veicinot sabiedrības neuzticēšanos un atsvešinātību;
 - 9.3.3. slēpt lobēšanas procesu neļaujot pārliecināties, vai lobētāja mērķi nav šauru interešu vadīti, nevis vērsti uz sabiedrības kopīgu labumu;
 - 9.3.4. veikt individuālu personu mērķu īstenošanu lobēšanas aizsegā, tādējādi kropļojot tirgus ekonomiku un graujot konkurenci;
 - 9.3.5. sniegt apzināti nepatiesu informāciju publiskās varas institūcijas pārstāvim par faktiem un apstākļiem saistībā ar dokumentu vai dokumentu projektu;

- 9.3.6. apsolīt, ka izmantojot dienesta, profesionālo vai sociālo stāvokli, var panākt publiskās varas pārstāvja rīcību privātpersonas interesēs.
- 9.4. Lobēšana ir atļauta un likumīga, ja tas ietver sekojošās darbības:
- 9.4.1. veicina, ka dažādu pušu intereses tiek ņemtas vērā politikas veidošanā un likumdošanas procesā;
 - 9.4.2. veicina, lai amatpersonu darbība kļūst efektīvāka un ekonomiskāka;
 - 9.4.3. veicina saskarsmi starp likumdevējiem/ amatpersonām un tiem, kam pieņemtie lēmumi būs jārealizē dzīvē;
 - 9.4.4. palīdz realizēt personu tiesības un veicina informācijas apriti;
 - 9.4.5. nodrošina sabiedrības pārstāvju ietekmi uz valstisku lēmumu pieņemšanu, nodrošinot demokrātijas pamatprincipu izpildi.

Pielikums Nr.1.

04.07.2019.

VAS „Latvijas Loto”
Interesešu konflikta un
viesmīlības politikas
vadlīnijām**VAS „Latvijas Loto” saņemto dāvanu reģistrs**

Nr.p.k.	Nosaukums	Saņemšanas datums	Dāvinātāja vārds, uzvārds/uzņēmuma nosaukums	Saņēmēja vārds, uzvārds	Glabāšanas vieta

Pielikums Nr.2.

04.07.2019.

VAS „Latvijas Loto”
Interesešu konflikta un
viesmīlības politikas
vadlīnijām**Trauksmes cēlēja ziņojuma veidlapu**

ADRESĀTS (norādiet institūciju/organizāciju, kurai adresējat šo ziņojumu)
1. PĀRKĀPUMA APRAKSTS (sniedziet Jūsu rīcībā esošo informāciju par iespējamo pārkāpumu . Miniet konkrētus faktus vai apstākļus, kas par to liecina (piemēram, datums, vieta, kur iespējamais pārkāpums tika novērots), iesaistītās fiziskās vai juridiskās personas, iesaistīto personu amati. Norādiet, vai Jūsu rīcībā ir kādi pierādījumi (piemēram, dokumenti, fotogrāfijas, e-pasta sarakste))
2. INFORMĀCIJAS GŪŠANAS VEIDS (SAISTĪBA AR DARBU)
Jūsu saistība ar organizāciju, kurā ir novērots iespējamais pārkāpums (atzīmējiet atbilstošo):
☐ strādāju organizācijā, par kuru ziņoju (man ar to ir līgumattiecības/ieņemu tur amatu/esmu ar to dienesta attiecībās)
☐ pildu darba pienākumus organizācijā, par kuru ziņoju, bet man ar to nav līgumattiecību (piemēram, sniedzu pakalpojumu, bet līgums ir ar citu organizāciju)
☐ sniedzu organizācijai, par kuru ziņoju, pakalpojumu
☐ iespējamo pārkāpumu novēroju, dibinot tiesiskās attiecības
cita saistība (norādiet, kāda) _____
3. NORĀDIET, KĀDU KAITĒJUMU JŪSU MINĒTAIS IESPĒJAMĀIS PĀRKĀPUMS IR RADĪJIS VAI VAR RADĪT SABIEDRĪBAS INTERESĒM³ (KĀDĀM) UN KURIEM SABIEDRĪBAS PĀRSTĀVJIEM
4. Vai par pārkāpumu esat ziņojis iepriekš (atzīmējiet atbilstošo, sniedziet nepieciešamos komentārus)
☐ nē, šī ir pirmā ziņošanas reize
☐ jā, ziņoju savā darbavietā, izmantojot iekšēju trauksmes celšanas mehānismu
☐ jā, ziņoju citai institūcijai (norādiet, kurai _____)
☐ jā, vērsos gan savā darbavietā, gan citā institūcijā
cita informācija _____
Komentāri

³ Ziņošana tikai par personīgu interešu aizskārumu nav uzskatāma par trauksmes celšanu.

5. PIELIKUMĀ (norādiet ziņojumam pievienotos dokumentus, kas, Jūsaprāt, apstiprina iespējamo pārkāpumu. Ja norādījāt, ka par šo pārkāpumu esat ziņojis iepriekš, pievienojiet sniegto atbildi, ja tāda bijusi)
1. 2. 3. ..
6. ZIŅAS PAR IESNIEDZĒJU
Vārds, uzvārds, personas kods
Kontaktinformācija (adrese, e-pasts, telefona Nr., e-adrese vai cita informācija, kā sazināties ar Jums, tostarp nosūtīt atbildi)
7. IESNIEGŠANAS DATUMS

Iesniedzot trauksmes cēlēja ziņojumu, es:

- piekrītu manu personas datu apstrādei (ziņojuma reģistrācijai, norādīto ziņu pārbaudei un atkārtotai saziņai ar mani);
- apliecinu, ka ziņojumā norādīto informāciju uzskatu par patiesu;
- apzinos, ka par apzināti nepatiesu ziņu sniegšanu mani var saukt pie normatīvajos aktos noteiktās atbildības.

Ja mans ziņojums netiek atzīts par trauksmes cēlēja ziņojumu:

- 1) **piekrītu**, ka manu ziņojumu turpmāk izskata kā fiziskās personas iesniegumu
(tas nozīmē, vispārīgā kārtībā un man nav paredzētas aizsardzības garantijas)
- 2) **nepiekrītu**, ka manu ziņojumu turpmāk skata kā fiziskās personas iesniegumu

_____ (paraksts)

Aizpilda institūcija/organizācija

Iesnieguma reģistrācijas datums _____ Nr. _____

INFORMĀCIJA PAR TURPMĀKO SAZIŅU:

- triju dienu laikā pēc tam, kad pieņemts lēmums par Jūsu iesnieguma atzīšanu par trauksmes cēlēja ziņojumu, Jums tiks nosūtīta atbilde par pieņemto lēmumu (izmantojot Jūsu ziņojuma 6. punktā norādīto kontaktinformāciju);
- ja nepieciešams trauksmes cēlēja ziņojuma izskatīšanai, ar Jums var sazināties, lai iegūtu papildu informāciju;
- ja Jūsu iesniegums tiks atzīts par trauksmes cēlēja ziņojumu, kompetentā institūcija par tā izskatīšanas gaitu Jūs informēs divu mēnešu laikā no dienas, kad Jūsu iesniegums atzīts par trauksmes cēlēja ziņojumu;
- neskaidrību gadījumā Jūs varat sazināties ar VAS "Latvijas Loto" par trauksmes celšanu atbildīgo personu - IS drošības speciālists Aleksejs Nikulins, tālr. 20200051, e-pasts: trauksme@latloto.lv – vai ar kompetentās institūcijas kontaktpersonu trauksmes celšanas jautājumos.

Pielikums Nr.3.

04.07.2019.

VAS „Latvijas Loto”
Interesū konflikta un
viesmīlības politikas
vadlīnijām**Kopsavilkums trauksmes cēlēja ziņojuma atbilstības izvērtējumam**

Kontroljautājumi	Atbildes	Piezīmes
1. vai trauksmes cēlēja ziņojumu ir iesniegusi fiziska persona		
2. vai trauksmes cēlējs ir norādījis savu vārdu, uzvārdu un kontaktinformāciju		
3. vai trauksmes iesniegumā norādīts, ka tas ir trauksmes ziņojums (vai trauksmes iesniegums sagatavots, izmantojot trauksmes ziņojuma veidlapu)		
4. vai trauksmes cēlēja ziņojums satur informāciju par iespējamo pārkāpumu		
5. vai pārkāpums var kaitēt sabiedrības interesēm (ziņošana nav par personīgu interešu aizskārumu)		
6. vai trauksmes cēlēja ziņojums satur informāciju par fiziskajām vai juridiskajām personām, par kurām pamats uzskatīt, ka tās ir iesaistītas pārkāpuma izdarīšanā		
7. vai trauksmes cēlēja ziņojumā norādītā informācija iegūta, veicot darba pienākumus vai dibinot tiesiskās attiecības, kas saistītas ar darba pienākumu veikšanu		
8. vai nav pamatotu un objektīvu šaubu par trauksmes cēlēja - ziņojuma iesniedzēja godprātību (trauksmes ziņojums nesatur acīmredzami nepatiesas ziņas, valsts noslēpumu saturošu informāciju vai sūdzību par personīgu interešu aizskārumu)		
9. Vai trauksmes cēlēja ziņojuma izskatīšana ir VAS “Latvijas Loto” kompetencē		
10. Vai par iespējamo pārkāpumu ziņots iepriekš un kāds bijis rezultāts		